

Mások szeretete – magunk szeretete

Az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen.

Az ÚR minden ösvénye szeretet és hűség azoknak,
akik megtartják szövetségét és intelmeit.

Ó, mily szép és mily gyönyörűséges,
ha a testvérek egyetértésben élnek!

Szólott egyszer az Isten, és ezt a két dolgot értettem meg:
Istennél van az erő; nálad van, URam, a szeretet.

Dicsőség az Atyának és a Fiúnak és a Szentléleknek,
miképpen volt kezdetben, most és mindenkor
és mindörökkön-örökké. Ámen.

Az ÚR minden ösvénye szeretet és hűség azoknak,
akik megtartják szövetségét és intelmeit.

Imádkozzunk. Mennyei Atyánk! Megértettük azt, hogy nálad van az erő, és nálad van a szeretet. Kérjük, hogy támassz szeretetet a mi szívünkben is, a Jézus Krisztus által, aki Veled és Szentlélekkel él és uralkodik örökkön-örökké. Ámen.

Kedves Testvéreim! Hallgassátok meg az emberi kapcsolatainkról és Istenkapcsolatunkról szóló csendesnapunkat indító áhitatunk igéjét, ahogyan megírva találjuk a Márk szerinti evangélium 12. fejezetének a 28. és a 31. verseiben a következőképpen (álljunk fel): Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül? Jézus így válaszolt: „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (Foglaljunk helyet.)

Kedves Testvéreim! **Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül?** – kérdezte egy írástudó Jézustól. Jézus korában az írástudók az ország legműveltebbjei voltak. Hát hülye volt ez az írástudó, hogy választani akart tíz parancsolatból? Vagy ha már annyira választani akart, akkor nem tudott? – Ennél valamivel bonyolultabb volt a helyzet. Jézus korára a zsidó írásmagyarázók már 365 negatív parancsolatot tartottak nyilván (azaz az év minden napjára jutott egy) és ehhez még 248 pozitív parancsolat járult (azaz az akkori felfogás szerint a test 248 része mindegyikére jutott egy... *Ugye milyen könnyű volt az anatómia vizsga ebben az áldott korban?*). Jézus korában két nagy rabbi-iskola vitázott egymással, az egyiket Sammáj rabbi, a másikat Hillél rabbi vezette. Amikor Sammáj rabbit megkérdezték, hogy melyik a legfőbb parancsolat, elkergette a kérdezőt, mint Istentagadót. Amikor Hillél rabbit megkérdezték ugyanerről, a Jézus Hegyi Beszédéből is ismert „arany szabályt” mondta el, csak éppen nem pozitív formában (amit szeretnél, hogy az emberek tegyenek veled, te is azt tedd velük), hanem negatív formában: amit nem szeretnél, hogy az emberek tegyenek veled, te se tedd azt velük. Azaz, a „Melyik a legfőbb az összes parancsolat közül?” – kérdése igen aktuális kérdés volt Jézus korában.

Jézus válasza, a „Szeresd felebarátodat, mint magadat!”, egy idézet Mózes harmadik könyvéből. A Tórának ez a része (3Móz 19,15-18) a VIII. parancsolatot értelmezi, azaz a „Ne tégy felebarátod ellen hamis tanúbizonyságot!” parancsát. Az értelmezés első fele még ott marad a jog területén, és azt írja elő, hogy ne kövess el jogtalanságot, ne légy részrehajló, és ítélj igazságosan. Az értelmezés második fele azonban mindezt kiterjeszti, és azt is kéri, hogy ne gyűlöld szívedben az embertársadat, és ne légy sem bosszúálló, sem haragtartó. Ez a rész zárul a „Szeresd felebarátodat, mint magadat!” összefoglaló parancsával.

Ahhoz, hogy megértsük az igeszakaszt, két „aprócska” kérdésünk maradt már csak ezek után hátra: „Mi a szeretet?” és „Ki a felebarát?” Az első kérdésünkre Pál apostol válaszol a Rómaiakhoz írott levelében: Senkinek ne tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki a másikat szereti – az betöltötte a törvényt. Mert ez a parancsolat „ne paráználkodj, ne ölj, ne lopj, ne kívánd a másét” és bármi más parancsolat ebben az igében foglalható össze: Szeresd felebarátodat, mint magadat!” (Róm 13,8-9). Pál apostol tehát világosan látja, hogy a másik iránt érzett szeretet meggátolja bennünk mindazt a 365 parancsot, amit tennünk nem szabad, és kiteljesíti bennünk mindazt a 248 parancsot, amit tennünk kell. Ráadásul: **amiben szeretem magamat, abból mintát kapok arra, hogy hogyan szeressem a másikat – amiben pedig nem szeretem magamat, abból mintát kapok a másik szeretetéből, hogy hogyan szeressem saját magamat is jobban.** Így működik egy krisztusi szeretetközösség.

Ez idáig szép. De ki az a „másik”? Ki a felebarát? Mi, emberek olyan kiválóan meg tudjuk húzni a határokat. A család még felebarát. De a nővérem nem – mert azt utálok. A szomszéd még felebarát. De a bal szomszéd már nem – mert azt utálok. A „Ki a felebarát?” kérdésre való válasz keresésében szerencsénk van. Ugyanez a kérdés és válasz előfordul ugyanis a Lukács szerinti evangéliumban is, ahol az írástudó kötekedik Jézussal. **A kötekedő írástudó megkérdezi Jézustól: „De ki a felebarátom?” Erre Jézus az irgalmas samaritánus történetével válaszol** (Lk 10,25-37). Emlékezhetünk a történetre: Jeruzsálemből az évi egyheti szolgálata végeztével hazamegy Jerikóba elsőként egy pap – majd egy kántor. Meglátják az út mellett egy félholtra vert jeruzsálemit – de mindketten kikerülik. Utánuk egy samaritánus jön. A samaritánusok gyűlölték a zsidókat, és fordítva: a zsidók is gyűlölték őket. A samaritánus lesz az, aki félholt zsidónak elsősegélyt ad, bekötözi, fogadóba viszi, és pénzt hagy ott kb. egy hónapnyi gyógyítására.

Most értünk el a lényeghez. A kérdés tehát nem az, hogy ki nekem a felebarátom, hanem az, hogy kinek bizonyulok én a felebarátjának? Jézus a Hegyi Beszédben azt kéri tőlünk, hogy „szeressük ellenségeinket, és imádkozzunk azokért, akik üldöznek minket” (Mt 5,44). Miért legyen az ellenségünk is a felebarátunk? Jézus a Hegyi Beszédben a Mennyei Atya példaadásával válaszol: „Legyetek irgalmasok, amint a ti Atyátok is irgalmas!” (Mt 6,36) Nagyon erős utalás ugyanerre az, hogy az igeszakaszunk eredeti görög szövegében a felebarátunk iránt mutatott szeretetünk nem az emberi szeretet, hanem az isteni szeretet, azaz az agapé. Miért fontos ez? A Máté szerinti evangéliumban Jézus az Utolsó Ítélet példáját hozza elénk: „mert valahányszor megtettétek ezeket akár csak eggyel is az én legkisebb testvéreim közül, *velem* tettétek meg” (Mt 25,40). János apostol így fogalmaz az első levelében: „Abból ismerjük a szeretetet, hogy [Jézus] az életét adta értünk; ezért mi is tartozunk azzal, hogy életünket adjuk testvéreinkért” (1Jn 3,16). Az életünket adjuk – azaz például időt, elsősegélyt, kötözést, fogadóba vivést, és gyógyulásra pénzt.

A felebarátunkat nem mi választjuk meg. Nekünk kell az ő felebarátjává válnunk! A szeretet cselekedetei szüntetik meg a falat közöttünk. Ezért ne bánjuk azt sem, ha valaha minket hagynak ott majd a Jeruzsálemből Jerikóba vezető út mentén. Mert akkor mi leszünk az esély arra, hogy valaki a felebarátunkká váljon. *Minden* elesettségünk növelheti a világban az esélyt az irgalmasság és a szeretet cselekedeteinek a megmutatkozására. **A szeretet minden emberi tárgyán Krisztus ragyog keresztül. Őt látod ekkor. Ő lát benned meg másokat ekkor. Kérjük el ezt látást Urunktól! Amen.**

*2024. február 3. Böjt előtti csendesnap az emberi kapcsolatainkról és az Istenkapcsolatunkról
– indító áhítat (Csermely Péter)*

Imádkozzunk. Urunk! Kérjük, add meg nekünk, hogy a Te szerető szemeddel láthassuk embertársainkat. Kérjük, hogy vehessük észre másokban a Te gyönyörűsége ragyogását. Kérjük, adj nekünk nyitott szívet, hogy szerethessük és a szeretet cselekedeteivel vehessük körül embertársainkat – és saját magunkat is. Ámen.

Az ÚR minden ösvénye szeretet és hűség azoknak,
akik megtartják szövetségét és intelmeit.

Kedves Testvéreim! Végezetül felállva fogadjátok az áldást. Az Úr Jézus Krisztus kegyelme, az Atyaisten szeretete, és a Szentlélek közössége legyen velünk! Ámen.